C/2024/4052

12.7.2024

Aviz Comitetul Economic și Social European

Protejarea democrației împotriva dezinformării

(aviz din proprie inițiativă)

(C/2024/4052)

Raportori: **John COMER**

Carlos Manuel TRINDADE

Consilieri	Frank ALLEN (pentru dl COMER) Paulo PENA (pentru dl TRINDADE)
Decizia Adunării Plenare	13.12.2023
Temei juridic	Articolul 52 alineatul (2) din Regulamentul de procedură
Secțiunea competentă	Secțiunea pentru transporturi, energie, infrastructură și societatea informațională
Data adoptării în secțiune	4.4.2024
Data adoptării în sesiunea plenară	24.4.2024
Sesiunea plenară nr.	587
Rezultatul votului (pentru/împotrivă/abțineri)	161/0/2

1. Concluzii și recomandări

1.1. În prezentul aviz, Comitetul Economic și Social European (CESE) își exprimă îngrijorarea în ceea ce privește amploarea și răspândirea campaniilor de dezinformare în întreaga Uniune Europeană înainte de alegerile europene din 2024, în siajul avizelor sale anterioare cu privire la Planul de acțiune împotriva dezinformării ([1]) ([2]).

1.2. solicită instituțiilor europene să analizeze urgent factorii care permit în continuare dezinformării și informării greșite să pună în pericol libertatea discursului public și să instige la o dezbatere polarizată, în care ura prevalează asupra informațiilor concrete.

1.3. Propune ca Comisia Europeană, Consiliul și toate statele membre să se angajeze în punerea în aplicare a unei strategii multifactoriale care să întărească toate măsurile anterioare de combatere a dezinformării, consolidând reglementările menite să prevină utilizarea platformelor digitale de către identități false organizate, permițându-le cetățenilor să aleagă modul în care utilizează platformele de comunicare socială și platformele digitale fără monopolul actual al metodelor „capitalismului de supraveghere” ([3]), și să ia măsuri comune pentru a garanta calitatea și pluralismul de care jurnalismul are nevoie pentru a fi prima linie de apărare împotriva dezinformării.

1.4. Având în vedere că există toate mijloacele tehnologice de combatere a dezinformării, este necesară o strategie articulată care să includă toate pericolele diverse cu care ne confruntăm online, dezinformarea, amenințările hibride și securitatea cibernetică. Această strategie articulată trebuie adoptată cu respectarea deplină a valorilor noastre democratice fundamentale, cum ar fi libertatea de exprimare. Interesele private nu se pot suprapune celor publice.

([1]) JO C 228, 5.7.2019, p. 89.
([2]) JO C 152, 6.4.2022, p. 72.
([3]) Zuboff, Shoshana, *The Age of Surveillance Capitalism – The fight for a human future at the new frontier of power* (Era capitalismului de supraveghere – Lupta pentru un viitor uman la noile frontiere ale puterii), Profile Books Ltd, 2019.

1.5. Solicită Comisiei Europene să garanteze disponibilitatea informațiilor independent de criza cu care se confruntă în prezent modelul de afaceri al mass-mediei. Toate studiile arată că Europa are o problemă în ceea ce privește pluralismul în mass-media ([4]). Un prim pas necesar pentru a garanta că pluralismul nu depinde de regulile stricte ale pieței este clasificarea jurnalismului ca bun public european, astfel cum a sugerat UNESCO ([5]); Libertatea editorială a jurnaliștilor, precum și siguranța acestora și accesul lor la sursele de informații, sunt esențiale.

1.6. Solicită ca, în urma unui studiu aprofundat al politicilor publice privind finanțarea mass-mediei, să fie întreprinsă o acțiune legislativă care să garanteze un sistem al mass-mediei ca serviciu public independent și finanțat corespunzător. Pentru a garanta pluralismul, trebuie, de asemenea, protejate drepturile mass-mediei independente.

1.7. Recomandă, în acest sens, Comisiei să analizeze fezabilitatea unui canal de știri public european, disponibil pe diferite platforme și în toate limbile naționale, cu un angajament editorial independent, care să le permită cetățenilor europeni să aibă acces la informațiile de care au nevoie pentru a face alegeri în cunoștință de cauză.

1.8. Solicită Comisiei Europene să elaboreze un plan care să asigure calitatea informațiilor locale și regionale.

1.9. Promovează adoptarea unor instrumente care să promoveze cooperarea între mass-media de știri de la nivel național, regional și local din Europa.

1.10. Solicită Comisiei Europene să evalueze efectul reglementărilor actuale aplicate platformelor de comunicare socială și platformelor digitale în ceea ce privește dezinformarea, și să adopte măsurile legislative necesare pentru ca acestea să devină eficace.

1.11. Consideră că este esențial să se revizuiască reglementările actuale privind publicitatea direcționată, solicitând, în același timp, o protecție suplimentară în ceea ce privește colectarea de date individuale. Colectarea de date cu caracter personal de către platformele de comunicare socială și alte platforme digitale, în numeroase cazuri fără consimțământul în cunoștință de cauză al utilizatorilor lor, trebuie abordată în viitoarele revizuiri ale legislației privind protecția datelor.

1.12. Solicită Comisiei și Parlamentului să invite întreprinderile digitale să își publice lista tuturor tipurilor de date ale utilizatorilor colectate pe mijloacele/platformele de comunicare socială. În cazul în care aceste informații nu pot fi obținute printr-un act voluntar al întreprinderilor, UE ar trebui să legifereze pentru a proteja cetățenii.

1.13. Propune ca legislația UE să includă un capitol privind libertatea de alegere în ceea ce privește conceperea algoritmilor. Cetățenii ar trebui să aibă posibilitatea de a accepta sau de a respinge caracteristicile algoritmilor. Pentru a găsi un echilibru între drepturile de proprietate intelectuală ale întreprinderilor și drepturile fundamentale ale cetățenilor, toate mijloacele/platformele de comunicare socială ar trebui să le permită utilizatorilor lor să dispună de diverse opțiuni algoritmice. Instituțiilor de interes social ar trebui să li se permită să propună acestor rețele/platforme modalități alternative de concepere a algoritmilor, care ar putea oferi un model diferit de organizare a fluxurilor de informații, a publicității și a colectării de date.

1.14. Propune ca Comisia să reglementeze problema persistentă a identităților manipulate pe platformele digitale. Identificarea boților de origine străină și a celor care pretind a fi ființe umane ar trebui să reprezinte o cerință legală.

([4]) https://cmpf.eui.eu/media-pluralism-monitor-2023/.

([5]) „Bunurile publice sunt definite, în general, ca servicii sau produse disponibile tuturor într-o societate, fără nicio excludere. Printre acestea se numără asistența medicală și educația (și instituțiile de sprijin), drumurile, iluminatul stradal și parcurile. Toți cetățenii au acces la bunurile publice și/sau beneficiază de ele. În majoritatea cazurilor, producția de bunuri publice este costisitoare, iar ele oferă un randament financiar redus. Cu toate că furnizarea de bunuri publice accesibile nu este, în general, profitabilă din punct de vedere financiar, societatea în ansamblu recunoaște și apreciază beneficiile lor intrinseci.” https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000380618.

1.15. Recomandă ca Comisia să propună o serie de condiții de acces la mijloacele de comunicare socială și la platformele digitale care să limiteze utilizarea identităților false, fără a pune în pericol drepturile la anonimat și la protecția avertizorilor, garantate de legislația europeană actuală, pentru un efort cuprinzător de a pune la dispoziție instrumente de alfabetizare mediatică, cultură și democrație, nu numai la toate nivelurile educaționale, ci și orientate către toate grupurile de vârstă și toate minoritățile. În Finlanda, instrumentele de promovare a gândirii critice fac parte integrantă din sistemul de învățământ, de la grădiniță și până la universitate. Acest lucru îi pregătește pe tineri să combată toate sursele de dezinformare. Un astfel de sistem ar trebui să se aplice în întreaga UE.

1.16. Solicită realizarea unui studiu care să colecteze și să analizeze nivelul actual de monetizare a dezinformării de care beneficiază mijloacele de comunicare socială și platformele digitale. Legislația UE nu ar trebui să permită obținerea de profit de pe urma manipulării și a discursului instigator la ură.

1.17. Reamintește Comisiei Europene și Consiliului că dezinformarea este, de asemenea, o consecință a neglijenței politice. De zeci de ani, asistăm la o creștere constantă a inegalităților în termeni de venituri, bogăție și teritorii, ceea ce a condus la destrămarea societății și la apariția unor comunități separate, ale căror convingeri sunt întărite de utilizarea rețelelor lor digitale specifice. Persoanele vulnerabile care au de pierdut în urma acestor evoluții sunt o pradă ușoară pentru anumite tipuri de dezinformare. CESE recomandă ca toate politicile UE să fie consolidate pentru a aborda această problemă.

1.18. Avertizează autoritățile europene cu privire la nevoia urgentă de a evalua riscurile de dependență pe care platformele de comunicare socială și platformele digitale le creează în rândul grupurilor vulnerabile din societățile noastre și de a reglementa utilizarea comercială a inteligenței artificiale și a algoritmilor astfel încât aceste riscuri să nu crească.

2. **Introducere**

2.1. Dezinformarea poate fi definită ca reprezentând acțiunea de a crea și a răspândi în mod intenționat informații false, inexacte sau înșelătoare cu scopul de a păcăli publicul și a influența opinia publică. Informarea greșită poate fi definită drept acțiunea de a răspândi, fără rea intenție, informații false sau inexacte, inclusiv zvonuri și bârfe.

2.2. Dezinformarea online reprezintă o amenințare considerabilă la adresa democrațiilor. Aceasta erodează încrederea în instituții și în mass-media și dăunează democrațiilor. Dezinformarea online îi determină pe unii oameni să creadă în conspirații stranii.

Probleme emergente

2.3. Avântul inteligenței artificiale a dus la dezvoltarea unor noi forme de dezinformare și informare greșită care constau în producerea în mod artificial, manipularea și modificarea datelor și a conținuturilor multimedia prin mijloace automatizate, în special prin algoritmi de inteligență artificială, pentru a induce persoanele în eroare sau a schimba sensul inițial al unui conținut.

2.4. *Deepfake*-urile utilizează tehnici puternice derivate din învățarea automată și din inteligență artificială pentru a manipula și a genera conținuturi vizuale și audio; acestea au potențialul de a înșela în mod intenționat milioane de oameni prin răspândirea de știri false, farse și fraude financiare.

2.5. „Poveștile” create prin dezinformare pot fi uneori catalogate drept știri false utilizate în scopuri de propagandă și concepute în mod intenționat pentru a induce în eroare și a submina normele democratice.

2.6. Dezinformarea este utilizată frecvent pentru a discredita punctele de vedere adverse prin denaturarea intenționată a situației de fapt și prin promovarea unor false teorii ale conspirației.

2.7. Cel mai evident mod în care dezinformarea denaturează și subminează dezbaterea democratică constă în a convinge oamenii să creadă lucruri care nu sunt adevărate.

2.8. Dezinformarea și informarea greșită nu sunt fenomene noi. Mijloacele de comunicare socială au revoluționat răspândirea lor.

2.9. Dezinformarea este utilizată pentru a submina integritatea și competența societăților democratice, ale guvernelor și ale personalităților publice.

Efecte politice

2.10. Dezinformarea este unul dintre instrumentele esențiale ale apărătorilor regimurilor autocratice în lupta politică actuală dintre aceștia și apărătorii democrației și ai libertății. În istoria conflictelor armate, producerea așa-numitelor „contrainformații" a fost întotdeauna folosită de unul dintre beligeranți pentru a crea disensiuni, slăbiciuni sau îndoieli în rândul bazei sociale de susținere a adversarului său.

2.11. Procesul masiv de dezinformare la care sunt supuse în prezent regimurile democratice, în care sunt folosite cele mai avansate tehnologii de comunicare, se înscrie în aceeași logică și are același obiectiv – acela de a câștiga lupta dintre apărătorii democrației și cei ai autocrației.

2.12. Acest proces antidemocratic este realizat de forțele de extremă dreaptă și de alte forme de extremism. Pericolul actual pentru democrații este reprezentat de cei care nu respectă democrațiile liberale, relațiile internaționale reglementate de Carta Națiunilor Unite, drepturile omului, integrarea europeană, statul social și convențiile Organizației Internaționale a Muncii. Astfel, acești actori, uneori susținuți de state autocratice, au intervenit în procesele democratice, cu consecințe negative.

2.13. Combaterea dezinformării este, prin urmare, unul dintre cele mai importante fronturi în lupta mai amplă care se duce în prezent între apărătorii libertății și democrației și forțele politice autocratice. În acest context, pentru ca democrația să câștige această luptă fundamentală, este nevoie de acțiuni decisive și de resurse foarte importante.

Combaterea dezinformării

2.14. Pentru a putea anihila această amenințare legată de dezinformare, statele democratice trebuie să susțină cu tărie strategiile de alfabetizare mediatică, capabile să le ofere cetățenilor, în special tinerilor și persoanelor în vârstă, instrumentele necesare pentru a distinge între informații produse printr-o metodă de scepticism empiric și teorii ale conspirației, care subminează încrederea publicului.

2.15. Democrațiile din întreaga lume se confruntă, în prezent, cu o avalanșă de operațiuni de dezinformare și de ingerințe străine, care au potențialul de a destabiliza instituțiile democratice și de a exacerba diviziunile în interiorul societății, subminând încrederea cetățenilor în instituțiile democratice.

2.16. Actorii răuvoitori creează o identitate falsă pe platformele de comunicare socială pentru a viza anumite grupuri (de exemplu, anumite grupuri rasiale sau persoane cu o anumită orientare sexuală) cu scopul de a crea diviziuni sociale și conflicte.

2.17. Trolii recurg adesea la agresiuni verbale și discursuri instigatoare la ură, adoptând un limbaj rasist sau misogin pentru a provoca în mod deliberat perturbări și polarizarea în procesul democratic.

2.18. Într-un sondaj Eurobarometru (2018), 83 % dintre respondenți au afirmat că știrile false reprezintă un pericol pentru democrație și s-au declarat îngrijorați în special de dezinformarea intenționată menită să influențeze alegerile și politicile privind imigrația.

2.19. Dezinformarea cu privire la toate minoritățile este o problemă gravă în numeroase state membre.

2.20. O mare parte a dezinformării vizează anumite persoane și grupuri cu scopul de a consolida convingerile lor ideologice. Urmărirea pe scară largă a istoricului de căutare pe internet al persoanelor le permite furnizorilor de informații false să identifice preferințele și convingerile oamenilor.

2.21. Guvernele se pot afla, de asemenea, la originea unor campanii de dezinformare. Guvernul rus a desfășurat o campanie de dezinformare în războiul său împotriva Ucrainei. Teoriile conspirației cu privire la pandemia de COVID-19 și manipularea informațiilor în timpul referendumului privind Brexitul au demonstrat consecințele dezinformării și ale discursurilor false, care au condus la o amplă erodare a încrederii în instituțiile democratice.

2.22. În SUA, campania de dezinformare promovată de Donald Trump pentru alegerile din 2020, cu declarațiile sale conform cărora alegerile au fost fraudate în defavoarea lui, a provocat grave disfuncționalități politice.

2.23. Nici platformele de comunicare socială în sine și nici diferitele organisme de reglementare nu au reușit să controleze dezinformarea și informarea greșită în mediul online. CESE propune Comisiei să studieze diverse soluții, inclusiv măsuri legislative, pentru a aborda această problemă.

3. **Observații generale**

3.1. Democrația în UE se confruntă cu provocări majore, de la creșterea extremismului și ingerința în alegeri până la amenințările hibride.

3.2. Observatorul european al mass-mediei digitale (EDMO), care ar trebui consolidat, joacă rolul de centru pentru verificatorii veridicității informațiilor, cadre universitare și alte părți interesate, și este independent de autoritățile publice, inclusiv de Comisia Europeană. Obiectivul său este de a îmbunătăți nivelul de detectare a dezinformării online și de a le oferi cetățenilor posibilitatea de a reacționa la aceasta.

3.3. În 2020, UE a lansat Planul de acțiune pentru democrația europeană, urmat, în 2023, de un pachet de măsuri privind apărarea democrației.

3.4. Scopul principal al acestor propuneri este de a consolida capacitatea statelor membre de a face față riscurilor legate de alegeri, dezinformare și amenințările cibernetice.

3.5. Regulamentul privind serviciile digitale se aplică platformelor sociale foarte mari începând din august 2023 și se va aplica tuturor platformelor începând din februarie 2024. Acest regulament protejează consumatorii și drepturile lor fundamentale în mediul online prin stabilirea unor norme clare și proporționale. El urmărește să atenueze riscurile sistemice, cum ar fi manipularea datelor sau dezinformarea.

3.6. Legea europeană privind libertatea mass-mediei este, de asemenea, o încercare pozitivă, din partea Comisiei Europene, de a reglementa pluralismul mass-mediei și libertatea de informare, într-un moment în care criza cu care se confruntă modelul de afaceri al mass-mediei reprezintă o amenințare pentru jurnalism și metoda sa de verificare a faptelor. Apărarea libertății editoriale a jurnaliștilor, protejarea dreptului lor de acces la sursele de informații, protejarea integrității lor și garantarea siguranței lor sunt aspecte esențiale ale apărării libertății de informare pe care Uniunea Europeană trebuie să o asigure întotdeauna.

3.7. Jurnalismul liber și independent ar trebui să fie declarat bun public european, având în vedere importanța sa ca mijloc de a facilita dezbaterea publică liberă și alegerile individuale în cunoștință de cauză.

3.8. CESE consideră că toate aceste propuneri reprezintă evoluții pozitive în încercarea de a combate dezinformarea. Rămâne însă de văzut dacă aceste propuneri merg suficient de departe pentru a rezolva problema.

4. **Observații specifice**

4.1. *În ceea ce privește serviciile publice de mass-media*

4.1.1. În UE continuă să lipsească o „opinie publică” comună care să încadreze dezbaterea colectivă cu privire la politicile care privesc toate statele membre. Fără aceasta, proiectul european este expus la prejudecăți naționaliste. Construirea unei dezbateri publice puternice, comune și transparente, care să evite stereotipurile, ar trebui să constituie unul dintre obiectivele noastre pentru viitor. Analizarea posibilității de a sprijini crearea unor canale de informare paneuropene și multilingve poate fi un prim pas.

4.1.2. Serviciile publice de mass-media sunt esențiale. Acestea trebuie să fie finanțate din fonduri publice și să fie independente de guvernul aflat în funcție. Respectarea acestor criterii poate fi problematică în cazul regimurilor autoritare. De asemenea, este necesar să existe mass-media independente pentru a garanta un echilibru în ceea ce privește chestiunile politice abordate și comentariile publice formulate pe tema acestora. Mijloacele de informare tradiționale au, de asemenea, un rol de jucat.

4.2. *În ceea ce privește participarea cetățenilor și a societății civile la combaterea dezinformării*

4.2.1. Informarea greșită și dezinformarea vizează în special persoanele care se simt înstrăinate de societate. Trebuie să construim o societate mai echitabilă și mai echilibrată, în care cetățenii să simtă că fac parte dintr-o comunitate autentică, și să reducem decalajul social și economic din societatea noastră.

4.2.2. CESE împărtășește opinia Comisiei potrivit căreia un răspuns cuprinzător la dezinformare necesită, de asemenea, participarea activă a organizațiilor societății civile, inclusiv a CESE.

4.2.3. Având în vedere impactul extrem de negativ și devastator al dezinformării asupra societății civile europene, CESE se va angaja în mod continuu în activitatea dedicată contracarării acestei influențe. CESE va face apel la toate comitetele economice și sociale ale statelor membre să se implice activ în această intervenție în propria țară în favoarea democrației și pentru combaterea dezinformării.

4.3. *În ceea ce privește platformele și algoritmii*

4.3.1. Platformele de comunicare socială nu adoptă suficiente măsuri pentru a elimina dezinformarea. Există o serie de domenii de reglementare care trebuie luate în considerare.

4.3.2. Întreprinderile care își desfășoară activitatea în sectorul mijloacelor de comunicare socială trebuie să fie obligate să publice informații exacte cu privire la sponsorii reclamelor. De asemenea, ar trebui mai bine reglementată publicitatea direcționată.

4.3.3. Mijloacele și platformele de comunicare socială ar trebui să obțină consimțământul în cunoștință de cauză al utilizatorilor lor în ceea ce privește colectarea de date. Colectarea de date cu caracter personal efectuată de platformele de comunicare socială și de platformele digitale fără consimțământul în cunoștință de cauză al utilizatorilor lor ar trebui să fie considerată de autorități o problemă juridică. Întreprinderile din domeniul digital ar trebui să facă publică o listă cu toate tipurile de date ale utilizatorilor colectate de mijloacele/platformele de comunicare socială.

4.3.4. Cetățenii ar trebui, de asemenea, să aibă posibilitatea de a fi de acord sau de a respinge caracteristicile algoritmului. Pentru a găsi un echilibru între drepturile de proprietate intelectuală ale întreprinderilor și drepturile fundamentale ale cetățenilor, toate platformele de comunicare socială ar trebui să le permită utilizatorilor lor să aleagă între diverși algoritmi. Instituțiilor de interes social ar trebui să li se permită să propună acestor platforme modalități alternative de concepere a algoritmilor, care ar putea oferi un model diferit de organizare a fluxurilor de informații publicității și a colectării de date.

4.3.5. Identificarea boților de origine străină și a celor care pretind a fi ființe umane ar trebui să reprezinte o cerință juridică. Este esențial să se elimine conturile neautentice și cele ale utilizatorilor care acționează sub o identitate falsă.

4.3.6. Conturile online anonime nu ar trebui să fie permise, cu excepția cazurilor în care se garantează respectarea drepturilor fundamentale cum ar fi viața privată și protecția datelor cu caracter personal, în conformitate cu interpretarea dreptului european potrivit hotărârilor Curții Europene de Justiție.

4.3.7. Utilizatorii platformelor digitale ar trebui să aibă dreptul de a utiliza profiluri anonime doar în cazurile prevăzute în legislația în vigoare, cum ar fi Directiva UE privind protecția avertizorilor de integritate.

4.3.8. Ca măsură de transparență, ar trebui să se aibă în vedere un sistem de autentificare online pentru accesul la o parte a internetului sau la întregul internet. Numai ființele umane identificate ca atare ar trebui să aibă acces la conturile de pe platformele de comunicare socială;

4.3.9. Fiecare platformă ar trebui să asigure reguli de autentificare sigure și transparente, astfel încât o persoană/organizație/instituție să poată avea un singur profil.

4.4. *În ceea ce privește amenințările hibride*

4.4.1. Amenințările hibride devin din ce în ce mai sofisticate și mai greu de detectat, deoarece utilizează diferite tipuri de instrumente și acțiuni organizaționale.

4.4.2. Potrivit celulei de fuziune a UE împotriva amenințărilor hibride (înființată în 2016 în cadrul SEAE), amenințările hibride din partea Rusiei reprezintă cea mai mare amenințare, deoarece sunt sistematice, dispun de resurse importante și se desfășoară la o scară diferită de cele ale altor țări.

4.4.3. Busola strategică, adoptată de UE în martie 2022, stabilește un plan de acțiune pentru consolidarea politicii de securitate și de apărare a UE până în 2030. Unul dintre aspectele sale constă în dezvoltarea unui set de instrumente pentru a contracara amenințările reprezentate de acțiunile străine de manipulare a informațiilor și ingerințele străine.

4.5. *În ceea ce privește eficiența combaterii dezinformării*

4.5.1. Combaterea dezinformării este esențială pentru democrații, statul de drept și libertatea de vot.

4.5.2. Cu toate acestea, există diferențe între interesele publice și cele private aflate în joc. Ambele sunt esențiale în această luptă, însă interesele private nu se pot suprapune interesului public general.

4.5.3. Toate mijloacele tehnologice de combatere a dezinformării sunt deja disponibile în cadrul întreprinderilor care furnizează servicii online și mijloace de comunicare socială.

4.5.4. CESE propune ca Comisia și statele membre să definească o strategie coerentă, care să protejeze libertatea de exprimare și statul de drept, pentru a stabili resurse și abordări eficiente în ceea ce privește diferitele dimensiuni ale problemei.

4.5.5. Dezinformarea, amenințările hibride și securitatea cibernetică dispun, fiecare dintre ele, de protocoale, garanții și mijloace specifice. Cu toate acestea, pentru obținerea unui rezultat eficient, este necesară o strategie articulată, la nivelul UE.

4.5.6. În Finlanda, instrumentele de promovare a gândirii critice fac parte integrantă din sistemul de învățământ, de la grădiniță și până la universitate. Acest lucru îi pregătește pe tineri să combată dezinformarea din orice sursă. Un astfel de sistem ar trebui să se aplice în întreaga UE.

Bruxelles, 24 aprilie 2024.

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Oliver RÖPKE